

Skutky apoštolov

(v moci Ducha Svätého)

Skutky 17,16-35 Areopag - dôležitý začiatok

-Táto udalosť je jednou z najdôležitejších v dejinách šírenia Evanjelia.

Pavlov duch bol provokovaný/znepokojovaný/roztrpčený tým, aké modlárstvo vládlo v Aténach. Kult sôch, bohov. Akropola bola miestom viacerých chrámov zasvätených rôznym Bohom (Parthenon "miesto panien" – dórsky chrám z bieleho mramoru postavený k počte bohyně Atény, bola tam 12m vysoká socha Atény zo zlata a slonoviny)... celé Atény boli presiaknuté pohanským uctievaním.

-Jednou z čŕt gréckeho uctievania Bohov bolo, že nevyžadovalo vnútorné očistenie, zmenu života, ale len vonkajšie očistenie, rituálnu čistotu.

-Na rozdiel od židovstva, kresťanstva a islamu nie je antické náboženstvo "zjaveným náboženstvom". Nemá posvätné knihy, v ktorých by bola zjavená náuka zachytená inšpirovanými autormi, ani nemá všeobecne uznávané dogmy.

-Duch boží sa nemôže zniesť s diablom a preto sa kresťan cíti "zle", neprijemne tam, kde je veľa hriechu. Je to preto, že kresťan je už iného ducha, má iné zmýšľanie, jeho ciele sú iné.

-Boj s hriechom je bojom proti pokušeniam diabla a kto je dlho v moci diabla, ovláda ho, ani nevie, že to, čo žije je väzenie a nie sloboda. Pavel: "*Ved' náš boj nie je proti krvi a telu, ale proti kniežatstvám, mocnostiam, vládcom tohto temného sveta a nadzemským duchom zla.*" Ef 6,12 A tak aj život kresťanov je cestou a prácou ako odvrátiť človeka od cesty vedúcej k smrti na cestu vedúcu k večnosti.

-Pavel mohol byť zhrozený, že sláva za veci, požehnanie života pripadla neživým modlám a nie živému Bohu, od ktorého pochádza všetko. ("Lebo ma zožiera horlivosť za tvoj dom" Žalm 69)

-o totálnom zblúdení pohanov (aj našich predkov Slovanov od Boha hovorí Pavel v Rímskym 1,18-23 a ďalej.

-mnohých zaujíma otázka, kto boli tí zbožní muži, či to boli žbožní Židia, alebo zbožní (pohansky zbožní) Gréci

"Zhováral sa teda v synagóge so Židmi a s bohabojnými mužmi" ECAV

"rozprával so Židmi a ctiteľmi Boha" EKUM

"Hovoril tedy v synagóge so Židmi i s bohabojnými inokmeňci" ROH

"σέβω" bohabojní GRE

-Pavol sa stretol s klasickými filozofickými školami, ich postoje a hodnoty sa v rôznych obmenách objavujú v myslení ľudí aj dnes.

-Gréci verili, že existuje Miora - nemilosrdný osud, ktorý sa nedá ničím ovplyvniť, ani oklamať, ani bohovia nie sú pred ňou ochránení.

-Epikurejci: Pokračovatelia zakladateľa Epikúrosa. Hlavným filozofickým cieľom pre život bolo:

1.strach z bohov - bohovia nie sp poterbní, žijú mimo tento svet a teda ani netrestajú, ani neodmeňujú.

2.strach zo smrti - není jej třeba - „Když jsme tu my, není tu smrt, a když je tu smrt, nejsme tu my.“

Stoici: (stoa= sieň zo stĺpov) zachovávali pokoj v každej situácií, dôležitá bola pre nich logika, súvisiaca s fyzikou, človek sa musí podriaďiť zákonom osudu, nebojovať proti nemu, pretože ho nemôžeme ovplyvniť.

Pavel na Areopágu

Areos pagos, Áreova skala- mohutný skalný blok na severozápadnom úpätí Akropoly, na Areopágu zasadal najstarší aténsky súd. Schádzali sa tam aj predstavitelia filozofov, helenistickej kultúra.... Pre Pavla to bolo miesto, kde sa mohlo konfrontovať vtedajšie myslenie, filozofia so vznikajúcim ranným kresťanstvom. Prijatím pozvania na Areopág Pavel dost' riskoval.

-Na tomto mieste mohol Pavel uplatniť svoje rétorické schopnosti i vzdelanie. Ale pre ľudí odchovaných na filozofii to nebolo prijateľné.

„Židom som Žid, Grékom Grék.“ povedal Pavel. Znamenalo to, že svoju optiku nazerania na ľudí, ich život, okolnosti prispôbil poslucháčom, aby evanjelium bolo odpoveďou práve na ich konkrétne situácie. Pavel nepohrdal svojimi poslucháčmi. Pavel nejde zbúrať ich sochy, obrazy... zvolil iný systém. *“Keď som sa prechádzal a prezeral som si vaše svätyne, našiel som aj oltár s nápisom: Neznámemu bohu. Ja vám teraz teda hlásam to, čo uctievať, hoci to nepoznáte.”* Sk 17,23

-na Areopágu nehovorí židovským spôsobom, nepripomína im židovských veľikánov, mnohí by ani netušili o kom hovorí. Pavel hovoril o tom, čo bolo blízke aj Grékom: Úžasnosť stvorenia, vesmíru, prírody, fungovania ľudského tela....

-Gréci ho prestali ho počúvať až keď začal hovoriť o vzkriesení.. Tu sa preukázala ich viera v Moiru - nemenný osud, nezvratnosť smrti. Moira spravuje život aj bohov aj ľudí.S týmto sa zase nemohol zmieriť Pavel, ani ako Žid, a vôbec nie ako kresťan.

-Pavel začne hovoriť o oltári neznámemu bohu, začí im interpretovať, že je to Boh blízky každému: " V ňom žijeme, hýbeme sa". Boh nám neznámy preto, že je vzdialený, ale preto, že j nám príliš blízky. To je paradox nášho života: to, čo je najbližšie najmenej poznávame, nevidíme, pretože nemáme od toho odstup.

-Gréci si Bohov predstavovali ako ľudí aj s ľudskými vlastnosťami, preto neboli pre nich tajomní. Ale Keď ne miesto “neznámeho boha” nastúpi Boh, ktorý je úplne iný, nepoznatelný, nepredstaviteľný, aj Gréci by mohli poznať, že toto je skutočný Boh, hodný všetkej ich pozornosti.